

مڈھلی گل

ہر انسان دی پہچان اوس دی جنم بھونیں تے اوہدی زبان نال ہوندی اے۔ میری پیدائش سیالکوٹ دے نیڑے اک پنڈ پنوال دی اے۔ پنڈ دا وسنیک ہون پاروں پنڈو رہتل تے وسیب نال جڑت فطری سی تے ایس جڑت دے کارن ہی مینوں آگے آکے پنجابی ادب پڑھن دا شوق پیدا ہویا۔ باوجود ایس دے کہ میں میٹرک دا امتحان سائنس نال پاس کیتا ہویا سی۔ میٹرک کرن توں بعد کالج پڑھن دا چاہ سی پر حالات پاروں میں اپنی پڑھائی جاری نہ رکھ سکیا۔ فیر علم دے حصول لئی پرائیویٹ پڑھائی شروع کیتی تے ایم اے پنجابی پنجاب یونیورسٹی تو کیتا۔ فیر میرا داخلہ ایم فل پنجابی، گورنمنٹ کالج لاہور وچ ہویا۔

پنجابی توں بغیر اسپس ادھورے آں۔ ویلا لنگھدا رہیا تے ہن واری سی مقالہ لکھن دی تے نگران دے چون دی۔ میری خوش قسمتی اے کہ میرے مقالے دے نگران ڈاکٹر شبنم اسحاق ہوریں میں مقالے دے عنوان لئی ڈاکٹر شبنم اسحاق ہوراں میری مدد کیتی تے حضرت میاں محمد بخش صاحب جیسے اُچے شاعر دی کتاب ”سیف الملوک“ دی کردار نگاری دے ویروے نوں موضوع بنایا۔

مقالے نوں اسپس چار باباں وچ ونڈیا اے پہلے باب وچ اسپس حضرت میاں محمد بخش صاحب دی حیاتی دے حالات تے واقعات نوں رکھیا اے۔

مقالے دا دوجا باب جیہدے وچ ”حضرت میاں محمد بخش صاحب ہوراں دیاں لکھتاں تے (سیف الملوک) جیہی شہرہ آفاق تصنیف بارے بھرویں گل بات کیتی گئی اے۔

تینجا باب جیہدا سرناواں ”کردار نگاری“ دا ویروا اے۔ ایہدے وچ اسپس کردار نگاری بارے تنقیدی تے تحقیقی گل بات بھرویں انداز نال کیتی اے۔

چوتھا باب جیہدے وچ آسیں حضرت میاں محمد بخش صاحب ہوراں دی تصنیف سیف الملوک دے کرداراں بارے
اوہناں دے شعراں راہیں بھرواں ویروا کیتا اے۔

ایس مقالے نوں مکمل کرن وچ میرے استادان نیں میری ڈھیر ساری مدد کیتی اے۔ اوہناں دا شکریہ ادا کیتے بغیر
میری گل پوری نہیں ہوسکدی۔ سب توں پہلاں پروفیسر ڈاکٹر سعید خاور بھٹا ہوراں دا شکریہ ادا کراں گا جیہڑے
ساڈے پنجابی ڈیپارٹمنٹ دے ہیڈ نیں۔ فیر ڈاکٹر شبیم اسحاق ہوراں دا شکریہ ادا کراں گا۔ جیہناں دی شفقت تے
محنت پاروں ایہہ مقالہ مکمل ہویا۔ اوہناں نا صرف ایہہ مقالہ مکمل کراون وچ مدد کیتی سگوں ایس توں پہلاں وی
اوہناں دی شفقت دا ہتھ میرے سر تے رہیا۔ میں ہمیشہ ایس گل دا دیندار رہواں گا کہ پئی اوہناں ہر موڑ تے ہر
ویلے میری مدد کیتی۔

میں اپنے دو بے استادان جیہناں وچ ڈاکٹر محمود الحسن بدمی، ڈاکٹر ظہیر حسن وٹو، ڈاکٹر افتخار احمد سلہری، سرواصف
لطیف، سر کلیان سنگھ کلیان ہوراں دا وی بے حد مشکور آں، جیہناں ہر اوکھے سوکھے ویلے میری مدد تے رہنمائی کیتی۔

پنجابی دے سٹاف وچوں وسیم بھائی، محمد شہزاد، محمد ریاض تے ایس مقالے نوں کمپوز کرن والے محمد عمران ہوراں دا
بہت شکریہ جیہناں گھٹ ویلے وچ کم مکایا۔ لائبریری سٹاف وچ نعیم صاحب، زاہد محمود، عمر بھائی تے عمران بھائی دا
وی بہت شکریہ تے میرے دوستاں وچوں ذوالفقار بھائی، تے خاص طور تے اپنے ڈیپارٹمنٹ زوالوجی دے تمام
دوستاں دا وی بہت شکر گزار آں جیہناں نیں ایس مقالے نوں مکمل کرن وچ میرا بہت ساتھ دیتا اے۔ اخیر تے اپنی
ماں تے بھین بھراواں دا وی دین دار آں جیہناں دیاں دعاواں پاروں میں ایہہ مقالہ لکھ سکیا۔ خاص طور تے اپنے گھر
والی دا بے حد مشکور آں جیہنے ہر اوکھے ویلے میری مدد کیتی تے ایس کم نوں مکمل کرن لئی میرا حوصلہ ودھایا۔

محمد اصغر

رول نمبر 18-PUN-MPHIL-1114